

Internationella enheten

Handläggare, direkttelefon
Pia Berglund, 011-19 12 08

Datum
2009-06-14

Ert datum

Vår beteckning
TSS 2009-3074

Er beteckning

IMO Council 102, 29 juni – 3 juli 2009

Den svenska delegationen till sammanträdet med IMO:s råd (C 102) i London, Storbritannien, utgjordes Johan Franson Sjöfartsverket tillika mötets ordförande, Pia Berglund, Transportstyrelsen samt Anders Hermansson, Näringsdepartementet.

Sammanfattning

Rådets 102:a var ett ovanligt omfattande möte. Den stora framgången vid mötet var att generalsekreterarens förslag om en plan för en tvingande audit scheme gick igenom – om dock knappt. Detta innebär att det idag frivilliga revisionssystemet från och med den 2014 kommer att bli tvingande för IMO:s medlemsstater.

I övrigt fick generalsekreteraren i uppdrag att titta på om det går att göra ytterligare besparingar i budgetförslaget till nästa två-årsperiod. Frågan om piratdåd diskuteras återigen – dock utan att några beslut fattades.

Agendapunkt 3 –Strategy and planning

Under denna agendapunkt behandlades tre olika frågeställningar:

1. Riktlinjerna för tillämpningen av den strategiska planen

Dessa riktlinjer godtogs av Council dock med det tillägget att dessa bättre bör reflektera kommittéernas till viss del fristående ansvar som förvaltare av konventioner. Efter en revidering av detta i rådets arbetsgrupp för strategisk planering kan riktlinjerna läggas fram för C/ES 25 samt Assembly 25. Dessa riktlinjer kommer att innebära vissa förändringar av kommittéernas och underkommittéernas sätt att arbeta.

2. Riktlinjer för IMO:s hantering av riskutvärdering, riskmanagement samt rapportering.

Riktlinjerna godkändes och också arbetsgruppens rekommendation att låta sekretariatet genomföra en ny testomgång. Council bestämde också att arbetsgruppen skall fortsätta sitt arbete.

Datum
2009-06-14Vår beteckning
TSS 2009-3074

3. Förslag på att reducera kostnader för internationella möten, något som föreslagits av FN:s revisorer (JIU)

Arbetsgruppen för strategisk planering har fått i uppdrag av Council att gå igenom de förslag som sekretariatet lagt fram för att reducera kostnader för internationella möten (annex 2 till C 102/3(a)). Förslagen rörde allt från textstorleken på dokumenten inför möten till försök att reducera mötesveckor. Många fler förslag lades fram under mötets gång. Det kan dock konstateras – vilket påpekades av bl.a Sverige – att de frågor som kan få en riktigt stor finansiell effekt inte diskuterats ordentligt i arbetsgruppen. Det är positivt att förslagen är många men nu måste också någon våga gå vidare med att se på om det går att genomföra. Ordföranden konkluderade med att frågan kommer att behandlas ytterligare under punkt 8 som är budgeten för nästkommande tvåårsperiod.

4. Resource Management

Generalsekreteraren informerar om vilka åtgärder som vidtagits med anledning FN:s revisorers revision (JIU). Det rapporteras att IMO har låtit göra en revision av IT-infrastruktur. Denna revision visar att IMO har ålderdomliga IT-system samt även brister i den interna supporten. Detta kommer, vilket påpekas i pappret, att leda till behov av att öka kostnaderna inom IT-området trots detta var förslaget från generalsekreteraren att inte gå vidare med förslaget pga. det pressade budgetläget – vilket noterades av Council. Nederländerna påpekade här att det är viktigt att detta åtgärdas eftersom IT ökas är ett område som utpekats som viktig aspekt i riskhänseende och ifrågasatte detta beslut.

Storbritannien reste under denna punkt också behovet av en s.k. Audit Committee – något som är vanligt inom andra FN-organ. Detta visade sig vara en för generalsekreteraren känsligt punkt. Men efter stöd från USA beslutade Council att ge generalsekreteraren i uppdrag att ta fram ett underlag till Council om hur en sådan funktion skulle fungera och vilka effekter det skulle få.

Council godkände de finansiella regelverk som krävs med anledning av det nya IPSAS-systemet (International Public Sector Accounting Standards). Council beslutade att i enlighet med sekretariatets förslag att supporten för detta system skall skötas externt vilket var det Sverige föredrog. USA framförde här frågor runt det finansiella regelverket särskilt vad gäller överföring mellan fonder vilket ledde till en viss förtydligande av det föreslagna regelverket.

Datum
2009-06-14Vår beteckning
TSS 2009-3074*IMO:s budget och redovisning för 2008-2009*

Council noterade generalsekreterarens årsredovisning för budgetåret 2008 samt tillhörande okvalificerade revisionsrapport. Noterbart är att IMO medlemmar fortsatt har en hög betalningsmoral – 2008 hade 98,02 % av medlemsavgifterna betalats in vilket är en hög siffra i FN systemet. I sammanget diskuterades, på fråga från Marshall Islands, också att den statistik från Lloyd's Register-Fairplay som ligger till grund för beräkning av medlemsavgiften inte alltid är korrekt. Idag ligger det på varje medlemsstat att bekräfta den information som finns i denna databas. Generalsekreteraren fick nu i uppdrag att kontakta Lloyd's Register-Fairplay om hur dessa data skall verifieras.

Prognosen för innevarande budgetår gicks igenom (C 102/5(e)). Av redovisningen framgick att generalsekreteraren förväntar sig dra över budgeten för det innevarande året. Detta beror främst på den s.k. general service adjustment som ingår i de anställdas kontrakt samt den starka USD. Generalsekreteraren påtalar dock att han inkl. sin ledningsgrupp kommer att göra sitt yttersta för att hålla sig inom budgeten för hela perioden trots de ökanden kostnaderna. Det som inte kan täckas genom besparingsåtgärder kommer att täckas genom att överskottet från 2008 överförs till 2009 vilket Council godkände. USA påtalade att IMO har mycket reserver som de anser att IMO bör använda – dvs. att man faktiskt för över reserver från bra år till dåliga år något som också gäller för budgetförslaget för nästkommande två-årsperiod.

16 av rådets medlemmar har till den 31 mars 2009 inte betalt hela sina medlemsavgifter för 2009, en del av dessa har dock delbetalt. Det har påpekats från rådets sida vid ett antal möten att det är viktigt att betalning erläggs tidigt under året för att underlätta IMO:s finansiella situation.

6. Voluntary IMO Member State Audit Scheme

Det är sex år sedan revisionssystemet antogs och tills idag har 47 av IMO:s 168 medlemsländer anmält sig för revision. Detta utgör 28 % av medlemsstaterna och trender tyder på att allt färre anmäler sig per år.

Efter en allmän redogörelse av revisionssystemet inleddes en omfattande diskussion om framtiden för det idag frivilliga revisionssystemet. Som bakgrund till diskussionen låg generalsekreteraren dokument C 102/6/1. Av redovisningen framgår att framgången av implementering idag är helt beroende av medlemsstater acceptans och vilja att tillhandahålla resurser för en revision. De som har anmält sig är än så länge stater som kan göra just detta. Det påpekas att detta inte är i linje med de universalitets- och inkluderingsprinciper som ligger till grund för det frivilliga revisionssystemet. De som var emot eller tveksamma till ett tvingande

Datum
2009-06-14Vår beteckning
TSS 2009-3074

revisionssystem pekade på att trots allt 85 % av världstonnaget ingår i flaggor som tillhör stater som har reviderats. Sverige påpekade i sitt inlägg, som stöd för ett tvingande revisionssystem, att denna siffra visserligen i sig är imponerande och glädjande men skillnaden med detta system gentemot de andra regelverk IMO har tagit fram är att detta system reglerar staters ansvar såsom flagg-, kust- samt hamnstater och inte fartyg som sådana. Sverige framförde också att vikten av att nå universalitets- och inkluderingsprincipen vilket troligtvis inte nås genom det frivilliga systemet. Ryssland framförde i ett starkt inlägg som stöd för ett tvingande system att det är just de 10 % av stater som inte genomgått revision som står för merparten av fartyg på de svarta listor som följd av hamnstatskontroller. Egentligen var bara tio länder klart emot ett tvingande system – dessa länder var främst anförda av Bahamas och Kina - medan 21 stater av 40 var klart för. Många länder som var emot framförde egentligen mer tveksamheter om tidpunkten av att ta ett beslut i frågan. Många tyckte att det var för tidigt och att det frivilliga revisionssystemet än så länge visade sig fungera bra. Det skall dock beaktas, att det beslut som Council nu tog med en viss majoritet, innebär en färdplan för att arbeta mot ett tvingande revisionssystem först år 2014.

Det kan konstateras att en av de saker som tidigare nämnts som förutsättning för en lyckad implementering är att det finns hjälp i form av tekniskt bistånd innan, under och efter en revision. Council kunde konstatera det inte är så många stater som har ansökt om detta och att medel för det finns tillgängliga för dem som behöver det – vilket innebär att detta i vart fall för tillfället inte borde innebära en begränsning av vilka som söker eller inte. I övrigt kan nämnas att Italien (IMLI) samt Egypten erbjöd att ta sig an uppgiften att utbilda revisorer mer permanent än som sker idag.

Beslutet som fattades innebär följande:

- Revisionssystemet skall göras tvingande genom ändringar till de tvingande instrument som ingår i revisions såsom SOLAS och MARPOL etc..
- Vid Assembly 28 år 2013 skall procedurerna för ett tvingande system antas för att kunna gälla när systemet skall vara ikraft.
- En Assembly resolution godkändes som lägger ut vägen för att göra revisionssystemet vilken skall antas av Assembly 25 senare i år.

Dessa beslut, vilka ligger i linje med Sveriges nationella position liksom den vilja som uttryckts av EU:s transportministrar i oktober 2008 och måste anse var en stor framgång då besluten är principiellt viktiga trots att många praktiska svårigheter alltjämt återstår att lösa.

Datum
2009-06-14

Vår beteckning
TSS 2009-3074

7. Technical Co-operation

Council godkände alla de beslut som fattats av TC 59 som hölls veckan före Council mötet. Det framkom under veckan frågor om finansieringen av TC – främst beroende på det stora överskottet av TC-medel dvs. pengar som planerats men inte spenderats. Trots detta begär TC att maximalt belopp återigen skall överförs från den nyinstittade tradingfund. Det är en uppgift för TC att se till att uppgjorde planer följs annars är det risk att fler länder än tidigare inte stödjer att samma belopp som tidigare binds till ITCP.

Bahamas begärde under denna agendapunkt att kostnaden för IMO:s personal relaterat till ITCP skall särredovisas något som generalsekreteraren starkt emotsatte sig.

8. Budgeten för perioden 2010-2011

Generalsekreteraren inledde med att säga att organisationen stod inför flera utmaningar än tidigare. Bland annat nämnde generalsekreteraren några exempel på aktuella siffror för högaktuella ämnesområden; piracy har kostat 700.300 £, climate change 682.000 £ samt att bara till MEPC är det 189 inlagor med 3003 sidor som skall översättas. Det faktum att IMO står inför stora och viktiga utmaningen nämndes av många medlemsstater i sina inlägg – att IMO måste få resurser att vara det primära sjöfartsforumet medlemsstaterna begär att det skall vara.

Vad gäller själva budgetförslaget är den sekretariatets första resultatbaserade (RBB) budget vilket i sig är mycket positivt. Den nya budgetformen underlättare för medlemsländerna att följa hur resurserna fördelas utifrån det strategiska planarbete och något som en av de sista pusselbitarna i den förändring som skett under de senaste åren (C 102/8). Några delegationer ansåg dock att det fanns mer att önska av detta första försök till att vara resultatorienterade.

Av budget framgår att den ökats med 14,9 % över tvåårsperioden med en nettoökning på hela 22 % vad gäller ökningen av medlemsavgifterna. Sedan publiceringen av budgetförslaget har kursen på USD samt den allmänna återhämtningen av den brittiska ekonomin lett till att ökningen nu antas bli 13 % respektive 19,9 % på medlemsavgifterna. Ökningen som presenterats beror på ett antal faktorer främst minskning av pundets värde kontra USD (4.1 % av den ursprungliga höjningen) samt än en gång en ökning av lönekostnaderna i enlighet med FN:s regelverk (5.5 % av den ursprungliga höjningen).

Generellt kan sägas att medlemsstaterna var mer positiva än väntat till generalsekreterarens budgetsförslag. Många stater kunde tänka sig att acceptera budgeten som den var utan justeringar. Sverige framförde att vi,

Datum
2009-06-14Vår beteckning
TSS 2009-3074

pga. det trängde ekonomiska läget som vi som många andra stater befinner oss i måste se en viss justering av budgeten innan vi kan acceptera den. Det var ett stort antal länder, anförda av USA, som framförde att den mycket stora höjningen av medlemsavgiften nu på 19,9 % inte är acceptabel. USA anförde, vilket fick visst stöd att ett överskott från fonderna måste kunna ske vilket inte fanns upptaget i förslaget. Av redovisningen framgår att detta dock inte verkar möjligt under den kommande tvåårsperioden efter det att den s.k. Printing Fund har omstrukturerats. Flera medlemsländer ställde sig undrande till om detta var meningen med denna nya fond. USA visade också på skillnaden mot tidigare år då medlemsstaterna stod 91 % av budgeten mot detta förslag där medlemsstaterna föreslås stå för 97 % av budgeten. USA påpekade även att det efter 2009 beräknas finnas ett överskott i fonderna på £ 6.000.000.

Ordföranden konkluderade den omfattande diskussionen med att generalsekreteraren får återkomma med en reviderad budget och att det största motståndet fanns mot den stora höjningen av medlemsavgifterna.

Under denna agendapunkt behandlades också en inlägga från Bahamas ang. förslag på besparingar framför allt vad gäller kostnader för internationella möten (C 102/8/1). Detta stämmer väl överens med de slutsatser som lagts fram av JIU (FN:s Joint Inspection Unit). Många inkl. Sverige ställde sig i princip positiva till alla försök till att reducera kostnaderna för internationella möten. Av dokumenten kan utläsas att 85 % av möteskostnaderna är fasta kostnader vilket då enl. sekretariatet skulle innebära att det inte lönar sig att ex. skära ner på antalet mötesveckor. Det är i så fall viktigt att man ser över varför andelen fasta kostnader är så hög och om den andelen inte kan ändras. Exempelvis kan nämnas att det under tvåårsperioden kommer att hållas 35 s.k. intersessional meetings – dessa är i stort sett angivna som gratis pga. att IMO ändå har personalen vilket i sig antagligen inte stämmer. Danmark uttalade ett starkt stöd rent principiellt för Bahamas förslag och föreslog att en långsiktig strategi tas fram för att reducera kostnaderna.

9. Consideration of the report of the Maritime Safety Committee

Under denna punkt behandlades rapporterna från MSC:s 85 och 86:e möte. Det mesta intressanta som nämndes under denna punkt var Bahamas inlägg om att verifikationen med anledning av Goal Based Standard kommer att bli kostsam vilket inte finns med i budgetförslagen för den kommande tvåårsperioden. Generalsekreteraren meddelade att han har för avsikt att komma tillbaka i juni nästa år med ett papper om de finansiella implikationerna av verifieringsprocessen till följd av GBS.

Datum
2009-06-14

Vår beteckning
TSS 2009-3074

10. Consideration of the report of the Facilitation Committee

Under denna punkt välkomnades särskilt institutionaliseringen av FAL-kommittén. Utöver det godkände Council de beslut som fattas av FAL vid sitt 35:e möte. Generalsekreteraren påpekade också att FAL konventionen nu behöver ses över för att göras mer uppdaterad med anledning av moderna teknologier etc. Han betonade även vikten av mer koordinerade åtgärder mot harmoniserad port entry.

11. Consideration of the report of the Legal Committee

Under denna punkt informerades om att LEG:s nästa möte kommer att hållas senare delen av 2010 istället för april som tidigare varit planerat. Norge nämnde också särskilt att ett draft Protocol of HNS nu är klart. Denna planeras att anta under konferensen som skall hållas i april 2010. I detta sammanhang nämnde MEPC ordförande att de regler som gäller för antagande vid en konferens bör ses över med anledning av de problem som han upplevde vid konferensen tidigare i år vad gäller fartygsåtervinning. Generalsekreteraren lovade att se över detta till HNS-konferensen.

12. Consideration of the report of the Technical Co-Operation Committee

Under denna punkt nämnde och välkomnade generalsekreteraren särskilt framtagandet av den särskilda mekanism för långsiktig finansiering som TC tagit fram. Han nämnde också att den nyinrättade Trading Fund inte kommer att påverka resurserna som förs över till TC-fund.

15. World Maritime University

I vanlig ordning tackades Sverige och Malmö Stad för sitt bidrag till universitetet. Den nyinrättade presidenten för WMU Dr. Björn Kjerfve fick sitt på podiet under denna punkt. Den känsliga finansiella situationen påpekades – universitetet är beroende av ett fåtal stora donatorer vilket i sig gör universitetet sårbart. Generalsekreteraren pekade särskilt ut Norge i en önskan för mer stöd till universitetet. Norge har dragit tillbaka sitt stöd till WMU.

För ovanlighetens skull ledde denna punkt till en omfattande diskussion. Anledningen var förslaget till ändringar av WMU:s charter. En särskild arbetsgrupp, under ledning av Councils ordförande Johan Franson, har med anledning av den utvärdering som gjorts av oberoende revisorer sett över hur WMU kan styras mer effektivt. Exempelvis kan nämnas att WMU:s charter idag tillåter det sk. Board of Governors att ha 70 medlemmar, något som i sig gör denna form ganska stelbent. Förslaget från arbetsgruppen var att minska Board of Governors till 20 personer. Detta fick oväntat stort motstånd och en politisk debatt om regional representation etc. Sverige och

Datum
2009-06-14

Vår beteckning
TSS 2009-3074

Panama försökte få tillbaka diskussionen till att handla om hur WMU kan styras mer effektivt. Sverige stödde också särskilt gruppens slutsats att denna board måste breddas till att innefatta fler och olika kompetenser ex. akademisk, fundraising etc. Generalsekreteraren och tillika chancellor för WMU gjorde ett uttrycksfullt inlägg om att detta är nödvändigt för att WMU nu skall kunna styra på ett annat sätt vilket ev. skulle kunna ha förhindrat att det som har hänt tidigare på WMU från att hända igen. IMO:s juridiska sekretariat fick nu i uppdrag att ta fram ett nytt förslag till C/ES.26 senare i höst.

14. Protection of vital shipping lanes

Under denna punkt redovisades återigen vad som görs för att förhindra piratdåd, främst i området runt Somalias kuster. Av dokumenten som presenteras informeras bla. rådets medlemmar om Djibouti mötet. Detta möte mellan länderna i regionen kring Western India Oceans, Gulf of Aden samt Red Sea är ett viktigt steg i arbetet med att minska piratdåden i området -generalsekreteraren är s.k. depository till de dokument som togs fram vid mötet.

Till detta följde ett stort antal inlägg från rådets medlemmar. Dock framkom inte något nytt vid detta möte.

18. External relation

I enlighet med IMO:s konvention är det rådet som prövar NGO:s status. Detta görs dels vid ansökningstillfället samt också genom att följa att accepterade NGO:s lever upp till de principer som gäller för dessa. Vad gäller den första delen fattades ett antal beslut om ansökningar– se C 102/D. Vad gäller den andra uppgiften att se över bidragen från de NGO:s som är accepterade - behandlade gruppen som tillsätts för att pröva detta de klagomål som framkommit gentemot Greenpeace och Friends of the Earth International efter deras agerande vid fartygsåtervinningskonferensen i Hongkong tidigare i år. IMO har tillskrivit Greenpeace vilka nu kom till gruppens möte och fick förklara sig. Council uttryckte stark oro över att vissa av deras aktiviteter inte kan anses ligga i linje med de villkor på vilka dessa båda NGO:s är accepterade. Man uppmanar också dessa båda NGO:s att i framtiden undvika att agera på ett sätt som kan skada IMO.

Under denna punkt faller också International Maritime Prize 2008. Det fanns två kandidater till detta pris vilket innebar en sluten omröstning. Alberto Alemán Zubieta från Panama tog hem priset före den andra kandidaten Jerzy W. Vanua från Polen något förvånande för, i vart fall, den svenska delegationen.

Pia Berglund